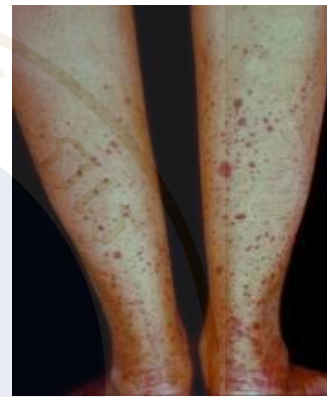

โรคหลอดเลือดผิวหนังอักเสบ (Cutaneous Vasculitis)

รศ.พญ.ปภาพิต ตูจินดา
รศ.พญ.ลีนา จุฬาโรจน์มนตรี
ศ.พญ.กนกวลัย กุลทันทน์
สาขาวิชาโรคภูมิแพ้และอิมมูโนวิทยา
ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

โรคหลอดเลือดผิวหนังอักเสบ

การอักเสบของหลอดเลือดอาจเกิดเฉพาะที่ผิวหนังหรือเป็นอาการแสดงร่วมกับการอักเสบของหลอดเลือดที่อวัยวะภายในอื่นๆ เช่น หลอดเลือดที่ไต หัวใจ เป็นต้น โรคในกลุ่มนี้มีความรุนแรงต่างกันผู้ป่วยอาจมีผื่นเฉพาะที่ผิวหนังตั้งแต่น้อยจนถึงมาก บางรายอาจมีอาการของหลอดเลือดอักเสบที่อวัยวะภายในร่วมด้วยโรคหลอดเลือดผิวหนังอักเสบส่วนใหญ่มีการอักเสบเฉพาะที่หลอดเลือดผิวหนังเท่านั้น และโรคจะสงบไปได้หลังได้รับการรักษาระยะหนึ่ง ผู้ป่วยทุกรายควรได้รับการตรวจหาสาเหตุ เพื่อจะได้กำจัดหรือหลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทราบ

หลอดเลือดผิวหนังอักเสบบริเวณขา 2 ข้าง

สาเหตุ

การอักเสบของหลอดเลือดที่ผิวหนังเกิดจากหลายสาเหตุ ได้แก่

1. โรคติดเชื้อ เช่น วัณโรค เชื้อแบคทีเรียบางประเภท เชื้อไวรัสตับอักเสบ
2. ปฏิกิริยาการแพ้ยาหรือสารเคมีบางชนิด
3. โรคออโตอิมมูน เช่น โรคเอสแอลอี
4. โรคมะเร็ง เช่น มะเร็งต่อมน้ำเหลือง
5. ไม่ทราบสาเหตุ ผู้ป่วยบางรายก็อาจไม่สามารถหาสาเหตุการอักเสบของหลอดเลือดได้ชัดเจน

อาการ และ อาการแสดง

อาการและอาการแสดงที่ผิวหนังมีหลายรูปแบบ ดังต่อไปนี้

- ตุ่มแดง นูน กดแล้วสีแดงไม่จาง มักเป็นที่ขา 2 ข้าง
- ผื่นนูนแดงคล้ายผื่นลมพิษ แต่ละผื่นอยู่นานเกิน 24 ชั่วโมง และมักหายด้วยรอยดำ
- ตุ่มพองมีเลือดออกในตุ่มพอง
- ผื่นแตกเป็นแผล
- ผื่นสีม่วงแดงเป็นร่างแหคล้ายตาข่าย
- ผื่นที่หายอาจเหลือเป็นรอยแผลเป็น หรือ หายเป็นผิวหนังปกติ ขึ้นกับการอักเสบของหลอดเลือดที่เกิดขึ้น

ผื่นที่ผิวหนังที่พบส่วนใหญ่เป็นตุ่มแดงนูน ขนาด 0.5 ซม. หรือเล็กกว่า ไม่มีอาการหรือเจ็บเล็กน้อย ในรายที่เป็นรุนแรง ตุ่มแดงอาจมีขนาดใหญ่หรือเป็นตุ่มพองภายในมีเลือด (hemorrhagic bleb) อาการคันหรือแสบร้อน พบได้บ้างแต่ไม่รุนแรง อาการเจ็บปวดที่ตุ่มหรือผื่นมักจะพบในรายที่เป็นรุนแรง

อาการและอาการแสดงตามระบบต่างๆ เช่น ไข้ ปวดข้อ ปัสสาวะเป็นเลือด เจ็บหน้าอก จนถึงช็อก พบน้อย และมักพบในรายที่มีโรคตามระบบร่วมด้วย เช่น เอสแอลอี

การรักษา

แพทย์จะทำการสืบค้นหาสาเหตุของหลอดเลือดอักเสบ ถ้าพบก็จะทำการรักษาสาเหตุร่วมไปกับการรักษาอาการของหลอดเลือดอักเสบ

ยาที่รักษาโรคหลอดเลือดอักเสบที่ผิวหนังมีหลายชนิด เช่น colchicine, dapsone, NSAIDs, prednisolone เป็นต้น การจะเลือกใช้ยาชนิดใดขึ้นกับดุลยพินิจของแพทย์และความรุนแรงของโรค

ผู้ป่วยควรมารับการตรวจติดตามเพื่อประเมินอาการของโรคเป็นระยะ เพราะโรคหลอดเลือดผิวหนังอักเสบอาจกลับมามีอาการใหม่เมื่อใดก็ได้

การพยากรณ์โรค

ผู้ป่วยที่มีสาเหตุที่แก้ไขได้ เช่น ผื่นหลอดเลือดอักเสบ ที่เป็นปฏิกิริยาจากการติดเชื้อแบคทีเรียในทางเดินหายใจส่วนบนเมื่อรักษาการติดเชื้อแล้วและให้ยารักษาหลอดเลือดอักเสบ อาการทางผิวหนังมักจะหายภายใน 1 เดือน แต่ถ้าเป็นสาเหตุที่แก้ไขได้ยากหรือมีการอักเสบของหลอดเลือดของอวัยวะภายในร่วมด้วยโรคมักเรื้อรัง ผู้ป่วยบางรายที่ไม่มีสาเหตุชัดเจนผื่นอาจเป็นๆหายๆ อยู่เป็นเวลานาน

ผื่นนูนแดงคล้ายผื่นลมพิษบริเวณขา